

HELPFUL – Інформація для людей з України

Прибуття до Швейцарії

Спочатку HELPFUL був інформаційною онлайн-платформою та Telegram-каналом для біженців з України у Швейцарії. HELPFUL надає швидку та якісну інформацію про життя у Швейцарії. Завдяки HELPFUL понад 135 000 людей отримали легкий доступ до інформації і, таким чином, змогли легше орієнтуватися в Швейцарії.

Тим часом найважливіша інформація доступна в кожному кантоні. Тому ми вирішили деактивувати платформу і канал підтримки в Telegram HELPFUL. Однак ситуація в Україні залишається без змін. Люди продовжують прибувати з України до Швейцарії. Тому ми зібрали найважливішу інформацію у форматі PDF.

Питання та контакти

Ми сподіваємося, що ця брошура стане для вас надійним джерелом інформації. Якщо у вас виникнуть додаткові запитання, будь ласка, звертайтеся до відповідних соціальних служб або органів влади у вашому кантоні проживання.

Опубліковано

Червень 2024

Зміст

Статус перебування (статус захисту S)	3
Як я можу отримати статус захисту S?	3
Що передбачає статус захисту S?	3
Остаточний виїзд та відмова від статусу захисту S	4
Фінансова підтримка	5
Як я можу отримати фінансову підтримку?	5
Ви отримаєте в якості соціальної допомоги те, чого вам не вистачає для покриття ваших потреб.	5
Невідкладна допомога	5
Банківський рахунок	6
Робота	6
Права та обов'язки	6
Пошук роботи	8
Підтримка з пошуком роботи та подачею заявок на роботу	9
Волонтерство	11
Освіта	11
Система освіти в Швейцарії	11
Другий рівень середньої освіти	12
Третій рівень: навчання та подальша освіта	14
Початок кар'єри	14
Пошуки житла	15
Попередні уточнення	15
Пошук	16
Перегляд квартири і подача заяви	16
Витрати/Фінанси	17
Початок та проживання в орендованій квартирі	19
Життя з невеликим бюджетом	20

Статус перебування (статус захисту S)

Якщо ви залишаєтеся в Швейцарії довше, ніж на три місяці, вам необхідно подати заяву на отримання статусу захисту S. Це дає вам право на житло, фінансову підтримку та медичне обслуговування. Ви також можете працювати в Швейцарії, а ваші діти можуть ходити до школи.

Увага!

Статус захисту S надається Державним секретаріатом з питань міграції (SEM). SEM регулює умови в'їзду, проживання та роботи в Швейцарії. Він вирішує, хто отримає захист або притулок. Всі зміни до статусу S регламентуються **SEM**. Інформація в цій брошурі може бути змінена. Будь ласка, зверніться до **веб-сайту SEM** для отримання найактуальнішої інформації.

Як я можу отримати статус захисту S?

Щоб отримати статус захисту S, ви повинні зареєструватися у Федеральному центрі надання притулку (BAZ) в Берні.

Адреса BAZ в Берні:

Morillonstrasse 75

3007 Bern

Номер телефону: +41 58 461 44 20

Ви також можете спочатку зареєструватися на сайті registerme.admin.ch для отримання статусу захисту S, а потім записатися на прийом до Федерального центру надання притулку.

Що передбачає статус захисту S?

Дозвіл на проживання

Зі статусом захисту S ви отримуєте посвідку на тимчасове проживання і маєте право проживати в Швейцарії довше трьох місяців. Термін дії цього дозволу обмежений одним роком, але він автоматично продовжується, якщо ситуація в Україні не покращиться і не стабілізується. Якщо статус S не був скасований Федеральною Радою через п'ять років, видається посвідка на тимчасове проживання B, яка обмежена в часі, поки не буде скасована Федеральною Радою. Якщо тимчасовий захист не було скасовано через десять років, особа отримує посвідку на тимчасове проживання категорії C.

Освіта

Діти та молодь віком до 16 років включно мають право на безкоштовну шкільну освіту та доступ до спеціальної інтеграційної підтримки. Особи зі статусом захисту S мають можливість продовжити навчання або освіту в Швейцарії. Щоб отримати доступ до навчання, зацікавлені особи повинні зв'язатися з університетом або вищою технічною школою. Стипендії, як правило, не надаються.

Возз'єднання сім'ї

Якщо ви були розлучені з неповнолітніми дітьми, чоловіком/дружиною або зареєстрованим партнером, ви маєте право на возз'єднання в Швейцарії. Ви також можете проживати в одному місці в Швейцарії. Якщо ви не перебуваєте в офіційному шлюбі з вашим партнером, і він проживає в Україні, він може подати заяву на отримання статусу S, як тільки опиниться в Швейцарії. Однак він не може претендувати на те, щоб бути розміщеним у тому ж місці, що і ви в Швейцарії. Якщо ваш партнер проживає в третій країні і вже має посвідку на проживання в цій країні, заяву на отримання статусу S може бути відхилено.

Зміна кантону

Особи, які потребують захисту, як правило, залишаються в тому кантоні, до якого вони були розподілені. Зміна кантону може бути схвалена SEM за згодою обох кантонів і виконання певних умов.

Робота

Для осіб зі статусом захисту S не існує періоду очікування для працевлаштування на оплачувану роботу. Дозвіл на тимчасове працевлаштування може бути виданий з моменту надання статусу захисту S без періоду очікування. Працювати за наймом можна на всій території Швейцарії.

Соціальна допомога

Особи зі статусом захисту S мають право на фінансову підтримку у вигляді соціальної допомоги, якщо вони не в змозі фінансувати себе самостійно.

Медична допомога

У Швейцарії кожна людина отримує невідкладну медичну допомогу, незалежно від статусу перебування. Зі статусом захисту S ви також маєте право на базову медичну допомогу. **Більше інформації в Посібнику з охорони здоров'я.**

Свобода пересування

Зі статусом захисту S, як правило, можна подорожувати. Особи зі статусом захисту S можуть вільно пересуватися Швейцарією. Однак слід розрізняти подорожі до України та третіх країн.

Подорож до України

Особи зі статусом захисту S, як правило, можуть подорожувати до України, а також повертатися до Швейцарії. Однак, якщо вони перебувають там більше 15 днів на квартал, SEM може анулювати їхній статус захисту S. Це правило не поширюється на осіб, які можуть довести, що вони з'ясовували обставини або готувалися до остаточного повернення в Україну. Те ж саме стосується осіб, які можуть надати вагомі причини для більш тривалого перебування, наприклад, для відвідування важкохворих близьких родичів.

Поїздки до третіх країн

Особи зі статусом захисту S можуть виїжджати за кордон і повертатися до Швейцарії без дозволу на в'їзд. При цьому слід завжди дотримуватися правил в'їзду відповідної країни, до якої ви подорожуєте. Однак тривалість можливої поїздки/перебування за кордоном зі статусом захисту S обмежена.

Остаточний в'їзд та відмова від статусу захисту S

Якщо ви хочете повернутися в Україну, існують консультаційні центри з питань повернення, які можуть вам допомогти. Якщо особа бажає відмовитися від статусу захисту S у Швейцарії і відкликати відповідну заяву або анулювати дозвіл, вона може повідомити про свою відмову в письмовій формі. Цей лист повинен містити дату і підпис та бути надісланий на наступну адресу:

Staatssekretariat für Migration SEM
Quellenweg 6
3003 Bern-Wabern

SEM розглядає заяву про відмову, а потім скасовує статус захисту S. Це означає, що відповідні особи більше не підпадають під дію Закону про надання притулку. Отже, відповідні особи підпадають під дію положень, що стосуються іноземних громадян загалом. Кожен, хто вже має місце проживання, також повинен знятися з реєстрації в муніципалітеті за місцем проживання.

Адреси консультаційних центрів з питань повернення:
ctfassets.net

Фінансова підтримка

Після проходження реєстрації на статус захисту S, ви можете отримувати фінансову підтримку, якщо це необхідно. Ви отримаєте її тільки в тому випадку, якщо ви не можете утримувати себе самі. Будь-яка допомога буде виплачуватися тільки після того, як вам буде надано статус захисту S. Про рішення щодо статусу захисту S вас поінформовують поштою.

Як я можу отримати фінансову підтримку?

Фінансову підтримку виплачує вам муніципалітет або благодійна організація. Розмір допомоги може бути різним, оскільки в різних кантонах Швейцарії діють різні правила. Виплата може здійснюватися у вигляді натуральних благ (житло, їжа, предмети гігієни) або у вигляді грошей.

Соціальна служба або благодійна організація в муніципалітеті, де ви проживаєте, розраховує конкретну суму. Для розрахунку враховуються ваші доходи (заробітна плата в країні або за кордоном, майно, страхові виплати або аліменти) і порівнюються з вашими потребами. Потреби включають в себе наступні витрати:

- Витрати на проживання (одноразові суми на харчування, одяг, миючі засоби, засоби особистої гігієни тощо)
- Витрати на житло (включаючи опалення, електроенергію)
- Обов'язкове медичне страхування
- у виняткових випадках особливі витрати (наприклад, на медичні засоби)

Ви отримаєте в якості соціальної допомоги те, чого вам не вистачає для покриття ваших потреб.

Важливо знати:

- Базові потреби на проживання класифікуються відповідно до розміру домогосподарства.
- Сума, яку ви заробляєте за межами Швейцарії, також включається до вашого доходу.

Якщо ви працюєте в Швейцарії і все одно заробляєте недостатньо грошей, щоб покрити свої основні потреби, ви можете подати заяву на отримання додаткової соціальної допомоги.

Кантон і громада, в якій ви проживаєте, відповідають за фінансову підтримку, соціальну допомогу та допомогу в надзвичайних ситуаціях (без статусу захисту S). Фінансова підтримка регулюється по-різному залежно від місця проживання.

Невідкладна допомога

Якщо ви ще не отримали статус захисту S, але потребуєте грошей, ви можете подати заяву на отримання екстреної допомоги у вашому кантоні. Якщо ви маєте право на екстрену допомогу, ви отримаєте мінімальну кількість їжі та одягу, а також житло. Це буде надано в грошовій або натуральній формі.

Банківський рахунок

Після отримання статусу S ви можете відкрити банківський рахунок у швейцарському банку.

Щоб відкрити рахунок у швейцарському банку, найкраще знайти найближче відділення банку в Інтернеті та відвідати його особисто. Як правило, для відкриття рахунку вам потрібно мати при собі наступні документи:

- Посвідчення особи
- Картка статусу S
- Повністю заповнена копія заяви на відкриття рахунку
- Дані про адресу проживання у Швейцарії та номер мобільного телефону або адресу електронної пошти

Відкриття банківського рахунку не є обов'язковим. Однак наявність рахунку в швейцарському банку може бути корисною для вас. Зокрема, ваш майбутній роботодавець може вимагати наявності рахунку в швейцарському банку.

Робота

Зі статусом S ви маєте право працювати у Швейцарії. Існує багато професійних та освітніх можливостей. **(див. розділ про освіту →)**

У Швейцарії низький рівень безробіття, але ситуація відрізняється залежно від професійної групи. Базові мовні навички місцевої мови часто є важливими для того, щоб мати можливість працювати в Швейцарії.

Права та обов'язки

Працівники та роботодавці мають права та обов'язки. Вони регулюються Швейцарським кодексом зобов'язань.

Дозвіл на роботу

Особи зі статусом захисту S можуть бути самозайнятими або найманими працівниками. В обох випадках потрібен дозвіл на роботу. Дозвіл на роботу видається кантоном за місцем роботи. Якщо ви працюєте за наймом, ваш роботодавець повинен подати заяву на отримання дозволу на роботу.

Якщо ви працюєте на себе, ви повинні подати заяву на отримання дозволу на роботу у кантоні. Ви повинні зробити це до того, як почнете працювати як приватний підприємець.

Трудовий договір

У Швейцарії працевлаштування зазвичай регулюється письмовим трудовим договором між роботодавцем і працівником. У ньому викладені найважливіші моменти працевлаштування (наприклад, заробітна плата, робоче навантаження, відпустки, страхування, термін повідомлення про звільнення, випробувальний термін тощо). Договір підписується обома сторонами.

Робочий час

У Швейцарії повний робочий день - це від 40 до 44 годин на тиждень. Існує максимальна тривалість робочого дня. У багатьох компаніях і галузях промисловості робочий час на повну ставку становить 42 години на тиждень, розподілені на 5 днів. Багато аспектів, таких як час перерв, робота в нічний час, максимальна тривалість робочого часу тощо, регулюються законом. Державний секретаріат з економічних питань **(SECO) надає детальний огляд встановленого законом робочого часу та часу відпочинку на своєму веб-сайті** [7](#).

Заробітна плата

У Швейцарії існують різні фактори, які визначають рівень заробітної плати. Він залежить не тільки від професійної кваліфікації, але й від регіону або галузі, в якій ви працюєте. Ви можете скористатися національним калькулятором заробітної плати, щоб перевірити, яка середня заробітна плата зазвичай виплачується за конкретну роботу.

калькулятор
заробітної плати

Часті запитання про заробітну плату

Чи існує мінімальна заробітна плата в Швейцарії?

У Швейцарії немає мінімальної заробітної плати. Лише кілька кантонів встановили мінімальну заробітну плату, а саме Невшатель, Юра, Женева та Тічино (між 19.50 та 24 у 2023 році).

Однак у деяких секторах існують колективні трудові договори або стандартні трудові договори, які передбачають мінімальну заробітну плату. Іноді такі угоди поширюються на всі професії та роботодавців у секторі, але не завжди. Середню заробітну плату можна дізнатися на національному калькуляторі заробітної плати.

Які податки та страховки вираховуються безпосередньо з моєї зарплати?

Зарплата брутто вказується в трудовому договорі. З неї робляться відрахування, наприклад, податок на доходи фізичних осіб і страховка. У трудовому договорі також обумовлюються надбавки, наприклад, надбавки на дітей. Чиста зарплата, тобто зарплата після відрахувань, виплачується вам щомісяця.

П'ять різних відрахувань включені до заробітної плати.

1. соціальне страхування: ANHV, IV, EO

- Страхування на випадок старості та втрати годувальника (АНВ): Це страхування сприяє фінансуванню пенсій за віком.
- Страхування на випадок інвалідності (ІВ): виплачує пенсії людям з інвалідністю та сприяє їхній інтеграції.
- Постанова про компенсацію доходів (ЕО): Ця схема передбачає виплати замість заробітної плати під час військової служби, цивільної оборони та компенсації у зв'язку з вагітністю та пологами.

2. страхування на випадок безробіття (ALV)

Це відрахування сплачується в рівній мірі працівниками та роботодавцями. У випадку безробіття страхування на випадок безробіття (ALV) виплачує людині щоденну допомогу в розмірі 70-80% від її попереднього доходу.

3. страхування від нещасних випадків на виробництві (NBUV)

Ви повинні самі (працівники) організувати страхування від нещасних випадків на виробництві (NBUV). Воно допомагає, якщо із застрахованою особою трапився нещасний випадок у вільний від роботи час. Ця страховка покриває витрати на візити до лікаря, транспорт, госпіталізацію та виплачує зарплату, якщо людина не може працювати.

На відміну від цього, роботодавець фінансує страхування від нещасних випадків на виробництві. Воно покриває нещасні випадки, що сталися в робочий час.

4. пенсійний фонд

Професійне пенсійне забезпечення є обов'язковим для працівників, річна заробітна плата яких перевищує **певний поріг** (2023 рік: 22 050 швейцарських франків) на рік. Виплати BVG організовує пенсійний фонд, створений роботодавцем для працівників. Як роботодавці, так і працівники беруть участь у фінансуванні BVG. Розмір внесків залежить від віку та доходу.

5. страхування щоденних лікарняних

Страхування щоденних лікарняних не є обов'язковим, але може бути передбачене в трудових або колективних трудових договорах. Відрахування на нього зазвичай становлять від 0,5 до 3 відсотків і сплачуються порівну як працівниками, так і роботодавцями. У більшості випадків цей вид страхування забезпечує працівникам близько 720 днів допомоги по тимчасовій непрацездатності.

Податок на джерела доходів

Що таке податок на джерела доходів і хто повинен його платити?

Якщо ви маєте статус резидента S і працюєте, ви повинні сплачувати податок на доходи фізичних осіб. Податок на джерела доходів поширюється на працівників, які проживають у Швейцарії, але ще не мають посвідки на постійне проживання. Він також поширюється на осіб, які живуть за кордоном і працюють у Швейцарії. Податок утримується безпосередньо із заробітної плати. У свою чергу, люди, які сплачують податок на доходи фізичних осіб, більше не повинні подавати щорічну податкову декларацію до податкових органів. «Звичайну» податкову декларацію потрібно заповнювати лише раз на рік, якщо річний дохід перевищує 120 000 швейцарських франків або якщо є інші джерела доходу.

Чи існує мінімальний дохід, нижче якого ви не повинні сплачувати на джерела доходів? Наскільки він високий?

Сума податку на доходи фізичних осіб, яку необхідно сплатити, залежить від розміру заробітної плати та сімейних обставин. Для вищих зарплат більша частка податку вираховується із зарплати. Для менших зарплат ця частка є меншою.

Святкові та неробочі дні

Працівники віком від 20 років мають право на щонайменше чотири тижні оплачуваної відпустки на рік. До 20 років працівники мають право на п'ятитижневу відпустку.

У Швейцарії державні свята визначаються кантонами. Тому кількість святкових днів у різних кантонах різна.

Пошук роботи

Як відбувається пошук роботи в Швейцарії?

Роботодавці розміщують оголошення про вакансії на порталах з працевлаштування. Деякі великі роботодавці також мають власні портали вакансій. Ви подаєте заявку на роботу з досьє (мотиваційний лист, резюме та сертифікати). Тоді вас запрошують на співбесіду. Іноді проводиться друга або навіть третя співбесіда або призначається випробувальний термін. Якщо ви переконали роботодавця (роботодавців), ви отримуєте лист про прийняття на роботу. Після цього вам буде виданий контракт.

Як подати заявку на вакансію?

У Швейцарії ви подаєте заявку на вакансію за допомогою дос'є. Дос'є можна надіслати в електронному вигляді або поштою. Воно містить

– мотиваційний лист

У листі напишіть, чому ви зацікавлені в цій посаді і опишіть свою професійну кваліфікацію та досвід. Також напишіть про свої особисті навички та те, як ви працюєте. Обсяг листа не повинен перевищувати однієї сторінки.

– CV / резюме

Резюме - це перелік ваших освітніх і професійних кваліфікацій та досвіду. У ньому вказано, де і як довго ви навчалися, в якому навчальному закладі або на якій роботі (посада і роботодавець).

Також перераховані навички, такі як знання мов та ІТ, з детальною інформацією про їхній рівень. Ви також можете коротко перерахувати хобі або волонтерську роботу. Рекомендації також вказані або можуть бути надані за запитом. Існує багато шаблонів, які стануть в нагоді при створенні резюме.

– Довідки з місця роботи та рекомендації

Сертифікати (дипломи або довідки з місця роботи) та рекомендації підтверджують інформацію у вашому резюме.

Заявки можна надсилати через портал з працевлаштування, поштою або електронною поштою. Зазвичай це вирішує компанія, яка оголошує вакансію (роботодавець).

Якщо роботодавець зацікавиться вашим дос'є, вас запросять на співбесіду. Добре підготуйтеся до неї. Дізнайтеся про роботодавця і подумайте, чому саме ви підходите на цю посаду.

Підтримка з пошуком роботи та подачею заявок на роботу

Ви маєте статус захисту S, але ще не знайшли роботу? Тоді ви можете зареєструватися в регіональному центрі зайнятості (RAV). RAV надасть вам інформацію про те, як отримати базові мовні навички. Потім ви отримаєте підтримку в пошуку роботи. Центри зайнятості знайомі з порталами з працевлаштування та вакансіями, які там публікуються. Ваша освіта, досвід і навички будуть оцінені під час особистої співбесіди, і вам будуть рекомендовані відповідні вакансії.

Як знайти роботу без знання мови?

Для людей зі статусом захисту S існують різноманітні пропозиції, курси та програми, що сприяють професійній інтеграції, а отже, і вивченню мови. Вони організовуються на кантональному рівні і пропонуються в містах і багатьох муніципалітетах. Деякі мовні курси субсидуються соціальним забезпеченням. Для отримання додаткової інформації зверніться до контактної особи в центрі соціального захисту біженців у вашому муніципалітеті за місцем проживання.

Чи можу я працювати в іноземній компанії?

Так, ви можете працювати на іноземній компанії. Наприклад, ви можете працювати віддалено. Якщо ваша робота не має впливу на швейцарський ринок праці, ви можете працювати без дозволу на роботу.

Шаблон резюме CV
berufsberatung.ch

SDBB | CSFO - Довідник

Чи потрібно визнавати мій український диплом, щоб мати можливість працювати?

Дипломи, отримані за межами ЄС/ЄАВТ, як правило, не визнаються еквівалентними рівню освіти в Швейцарії.

Для професій у галузі медицини людини, стоматології, ветеринарії та фармації визнання іноземного диплома є обов'язковим. Якщо ви отримали диплом за межами ЄС/ЄАВТ, застосовуються положення про дипломи медичних професій за межами ЄС/ЄАВТ.

Органом, відповідальним за визнання, є Комісія з медичних професій (МЕВЕКО) Федерального відомства охорони здоров'я (BAG).

Генеральний секретаріат Швейцарської конференції кантональних міністрів освіти (EDK) відповідає за визнання іноземних педагогічних кваліфікацій та дипломів у галузі освіти та терапії (спеціальна освіта, логопедія, психомоторна терапія).

Окрім підтвердження змісту та обсягу навчання, для визнання потрібен офіційний мовний диплом з однієї з державних мов Швейцарії. Мовний сертифікат можна подати протягом 2 років з моменту подання заяви.

Додаткову інформацію про визнання українських дипломів можна знайти на сайті Державного секретаріату освіти, досліджень та інновацій (SBFI).

Дипломи медичних професій
за межами ЄС/ЄАВТ
admin.ch

Комісія з медичних професій
(МЕВЕКО)
admin.ch

Іноземні дипломи — EDK

Україна - Інформація від SBFI
admin.ch

Які є варіанти догляду за дітьми в робочий час?

Окрім обов'язкової шкільної освіти, у Швейцарії існують різні варіанти догляду за дітьми, які доповнюють сімейну та шкільну опіку, наприклад, дитячі садки (Kita). Зазвичай там доглядають за дітьми з тримісячного віку до того, як вони підуть до дитячого садка. Альтернативою є ігрові групи, які зазвичай пропонують програму на півдня для дітей перед дитячим садком. Для дітей старшого віку існують денні школи.

Ці послуги є платними. Залежно від кантону та громади існують програми фінансової підтримки. Дізнайтеся в соціальній службі про ситуацію там, де ви живете. Допомога пов'язана з працевлаштуванням або освітою і залежить від доходу.

Відвідування школи є обов'язковим і безкоштовним для всіх дітей у віці від чотирьох до 15 років.

Чи потрібно повертати соціальну допомогу після того, як я знайшов роботу?

В принципі, соціальна допомога більше не виплачується, якщо ви можете повністю забезпечити себе або свою сім'ю за рахунок оплачуваної роботи.

У цьому випадку також існує ймовірність того, що кантон, у якому ви проживаєте, вимагатиме від вас повернення всієї або частини соціальної допомоги, яку ви отримали з моменту прибуття до Швейцарії; кантон вирішує, чи повинні ви повертати соціальну допомогу і в якому обсязі.

Кожен кантон має власний закон про соціальну допомогу. Про те, як розраховується соціальна допомога у вашому кантоні і з якого рівня доходу ви можете претендувати на допомогу, ви можете дізнатися у відповідному управлінні соціального захисту населення у вашому муніципалітеті.

www.kibesuisse.ch

Волонтерство

Волонтерство є невід'ємною частиною повсякденного життя багатьох людей у Швейцарії. У Швейцарії існує дві форми волонтерства: формальне та неформальне. До формального волонтерства відноситься неоплачувана діяльність, що здійснюється для організації, асоціації або державної установи. Якщо людина надає добровільні та неоплачувані послуги іншим домогосподарствам (за межами власної сім'ї), це називається неформальною волонтерською роботою.

Примітка: Особи зі статусом захисту S можуть виконувати волонтерську роботу (без дозволу або оплати) за умови, що ця діяльність не перевищує в середньому шість годин на тиждень на рік.

Волонтерство - це корисний досвід. Ви можете розширити свій кругозір, здобути нові знання та контактувати з людьми.

Існують різні варіанти волонтерства - ви можете знайти відповідні завдання на сайті benevol-jobs.ch або звернутися безпосередньо до неурядової організації, такої як Червоний Хрест: **Волонтерство у Швейцарському Червоному Хресті**

На сайті benevol-jobs.ch ви можете шукати відповідне місце роботи волонтера або доручити некомерційним організаціям знайти його для вас.

www.benevol-jobs.ch

Освіта

У Швейцарії є багато можливостей для подальшої освіти та професійної підготовки. Тут ви знайдете загальний огляд системи освіти та додаткові посилання.

Система освіти в Швейцарії

Швейцарська система освіти складається з декількох рівнів. У Швейцарії шкільна освіта є обов'язковою протягом одинадцяти років. Після цього є варіанти професійної та/або університетської освіти.

Практично завжди є можливість перейти на іншу освітню траєкторію. Наприклад, після завершення професійно-технічної освіти можна вступити до університету. Професійний бакалаврат дає доступ до університету прикладних наук. Залежно від освітньої програми можуть знадобитися додаткові підготовчі курси.

Обов'язкова школа

У Швейцарії учні, як правило, відвідують державну школу. Це безкоштовне навчання для всіх дітей та молоді. Новий навчальний рік завжди починається після літніх канікул. Кантони мають різні шкільні системи та навчальні програми.

Обов'язкова шкільна освіта триває одинадцять років і ділиться наступним чином:

- дитячий садок/базовий рівень (два роки) та початкова школа (шість років)
- середній рівень I (три роки)

Перехід до наступного рівня середньої освіти відбувається після шостого року навчання в початковій школі. Учні розподіляються на рівні на основі їхньої успішності. Назви ступенів та організація шкіл відрізняються в різних кантонах. Дізнайтеся більше на веб-сайті вашого кантону і зв'яжіться з контактною особою школи, якщо у вас виникнуть запитання.

Це символізують стрілки на графіку. Система графічної освіти - EDK:

Інші посилання:

Коли діти йдуть до дитячого садка?

Зазвичай діти йдуть до дитячого садка у віці чотирьох років. Для відвідування дитячого садка важливо, щоб діти мали певний рівень самостійності та розмовляли місцевою мовою. Діти, яким виповнилося чотири роки, зараховуються до школи. У різних кантонах ця дата відрізняється (між 1 квітня та 31 липня).

Дитячий садок є безкоштовним і є частиною обов'язкової шкільної освіти. Діти, які ще не готові до дитячого садка (наприклад, через мову, самостійність), починають ходити на рік пізніше. Батьки або відповідальний орган вирішують, чи готова дитина піти до школи. Якщо дитина йде до школи пізніше, необхідно подати заяву про відстрочку.

Моя дитина ще не може ходити до дитячого садка. Які ще є варіанти?

Якщо ви хочете віддати дитину до дитячого садка, в ігрову групу, або центр по догляду за дітьми, існують ігрові групи та центри денного перебування (Kita). Ці програми є платними, але можливі дотації. Якщо ви відповідаєте певним вимогам, ви можете звернутися до свого кантону з проханням про надання ваучера на догляд за дитиною.

Якщо ви не маєте права на допомогу, ви повинні дізнатися у відділі соціального забезпечення, чи можливе додаткове фінансування у програмах вивчення мови для вашої дитини.

Моїй дитині від чотирьох до п'ятнадцяти років. Як нам знайти правильну школу?

Зареєструйте свою дитину або дітей у місцевому органі влади. Шкільна адміністрація шукатиме найкращий варіант. Вони перевірять, яка школа знаходиться найближче до вашого будинку і чи є в ній вільні місця. Учні часто починають навчання з інтенсивних уроків місцевої мови.

Чи може моя дитина продовжити навчання за українською програмою?

Як правило, діти з України відвідують місцеву школу за місцем проживання. Залежно від кантону, існують спеціальні програми, наприклад, інтеграційні класи, або діти навчаються у звичайному класі. Будь ласка, обговоріть варіанти шкіл з відповідними соціальними службами.

Моя дитина з особливими освітніми потребами або інвалідністю. Де я можу отримати підтримку?

Кантони відповідають за освіту дітей та молоді з особливими освітніми потребами. Спочатку вам слід зареєструвати дитину в місцевому органі влади. Муніципалітет може порадити вам, чи може ваша дитина навчатися в школі за місцем проживання, або які є варіанти спеціальної школи.

Якщо у вас виникли питання щодо вашої дитини з інвалідністю, будь ласка, зв'яжіться з Pro Infirmis, швейцарською організацією для людей з інвалідністю.

www.proinfirmis.ch

Другий рівень середньої освіти

Після обов'язкового шкільного навчання є варіанти професійно-технічного та подальшого шкільного навчання. Професійне навчання означає, що учні навчаються безпосередньо в процесі роботи, тоді як подальше шкільне навчання означає, що вони навчаються переважно в школі і мають невеликий практичний досвід або взагалі не мають його. Обидва шляхи представлені нижче. Вибір залежить від оцінок, отриманих на першому етапі середньої освіти.

Якщо вам або вашій дитині потрібна допомога у виборі, зверніться до центру професійної орієнтації у вашому кантоні.

У разі необхідності, через відмінності в системі освіти для підлітків і молодих людей існують програми переходу - вони забезпечують успішний вступ на бажану спеціальність. За додатковою інформацією зверніться до місцевої влади або відділу соціальної служби.

[BIZ – berufsberatung.ch](https://www.biz-berufsberatung.ch)

[adressen.sdbb.ch](https://www.adressen.sdbb.ch)

Професійне навчання / стажування

Професійне навчання (або скорочено «учнівство») - це дуальна програма навчання (за винятком професійно-технічних училищ - див. наступний розділ). Учні працюють на навчальному підприємстві та відвідують професійно-технічне училище.

Є різні ступені:

- ЕВА: Федеральний професійний сертифікат - це диплом, який видається після двох років навчання.
- EFZ: Федеральний сертифікат компетентності - це кваліфікація, яка присвоюється після трьох-чотирьох років навчання.

Професійний бакалаврат дає учням доступ до університетів прикладних наук. Без професійного бакалаврату учні мають доступ до вищих навчальних закладів.

Шкільна освіта

Якщо ви відвідуєте курси вищого рівня в середній школі і вам подобається ходити до школи, можливо, вам підійде навчання на базі школи.

Гімназії та школи бакалаврату

Учні відвідують базові курси. Вони також обирають спеціалізацію та додатковий предмет. Протягом трьох-чотирьох років учні готуються до випускного іспиту - атестату зрілості. Це дає їм доступ до навчання в університеті.

Середня спеціалізована школа (FMS)

Середні спеціалізовані школи готують студентів до професійного навчання у вищих технічних коледжах та університетах прикладних наук. Як правило, в FMS пропонують спеціальності в галузі охорони здоров'я, соціальної роботи та освіти.

Школи професійного навчання (EFZ)

У франко- та італомовній Швейцарії є школи, які пропонують професійно-технічну освіту. У німецькомовній Швейцарії ця програма в основному пропонується в комерційному та IT-секторах. Федеральний сертифікат компетентності EFZ у цих школах еквівалентний подвійній програмі навчання.

Третій рівень: навчання та подальша освіта

На рівні вищої освіти Швейцарія має вищі навчальні заклади та вищі професійні навчальні заклади. Вищі навчальні заклади включають університети прикладних наук (FH), педагогічні університети (PH) та звичайні університети.

Ступені в університетах - це ступінь бакалавра або магістра. Університетська освітня програма зазвичай вважається завершеною зі здобуттям ступеня магістра, наступним вищим ступенем є докторський ступінь. В університетах прикладних наук і педагогічних коледжах ступінь бакалавра, як правило, є останньою кваліфікацією.

Якщо ви бажаєте навчатися у Швейцарії, зверніться безпосередньо до обраного вами університету. Вимоги до вступу та терміни подачі заявок можуть відрізнятися.

Відповідна інформація про університети для людей зі статусом S:

[Ukraine – swissuniversities](#)

[Perspectives – Études –
Perspektiven – Studium –
Perspektiven – Studium](#)

Ласкаво просимо –
навчання в Швейцарії+»

[studyprogrammes.ch](#)

Початок кар'єри

Стажування

Під час стажування ви ознайомитеся з новою професійною сферою. Вас повинна супроводжувати досвідчена людина. Ви будете заробляти більше, ніж під час навчання, але менше, ніж на звичайній роботі. Стажування не регулюється законом. Існує ризик, що ви будете працювати занадто багато за занадто малі гроші. Переконайтеся, що ви чітко усвідомлюєте, чого хочете навчитися під час стажування, і узгодьте відповідні цілі стажування. Ви маєте такий самий термін попередження про звільнення, як і на будь-якій іншій роботі. У перший рік це, як правило, один місяць до кінця наступного місяця. Під час випробувального терміну (зазвичай три місяці) термін звільнення ще коротший.

Програми стажування

Люди з невеликим досвідом роботи можуть отримати уявлення про різні відділи. Деякі програми пропонують можливість отримати поглиблені знання у вузькоспеціалізованій галузі. Тривалість програми зазвичай становить півтора-два роки.

[Програми стажування у
Швейцарії \(impactcareers.ch\)](#)

Пошуки житла

Більшість людей у Швейцарії живуть в орендованих квартирах. Квартири в багатьох місцях Швейцарії є дефіцитом. Часто проходить багато часу, перш ніж ви отримаєте пропозицію. Дізнайтеся про найважливіші кроки, які потрібно зробити, щоб отримати власне орендоване житло.

Попередні уточнення

Хочете переїхати у власну орендовану квартиру? Зверніть увагу на ці важливі моменти: Ось найважливіші аспекти, на які слід звернути увагу перед тим, як почати шукати квартиру:

Уточнення кантональних вимог

Ринок житла та ціни на нього відрізняються в різних регіонах. Існують також кантонні відмінності в можливостях оренди житла зі статусом S. Це особливо актуально, якщо ви отримуєте соціальну допомогу.

Якщо ви не перебуваєте на утриманні соціальної служби, ви можете вільно шукати житло в межах свого кантону. Якщо ви отримуєте соціальну допомогу і шукаєте квартиру, обговоріть з соціальними службами наступні моменти:

- Чи можна шукати квартиру, чи будуть соціальні служби платити за оренду?
- Чи існують обмеження щодо місця проживання?
- До якої суми соціальні служби будуть оплачувати вашу оренду?

Якщо необхідно, попросіть лист, який підтверджує, що соціальні служби покриють частину або всі витрати на оренду житла.

Призначений кантон

Як правило, ви зобов'язані залишатися в тому кантоні, до якого вас розподілили. Якщо ви отримуєте соціальну допомогу, можливо, вам доведеться залишитися в тому ж муніципалітеті.

Зміна кантону можлива з поважних причин. Наприклад, якщо у вас є близькі родичі (батьки, діти, брати і сестри) в іншому кантоні, до яких ви можете переїхати. Зміна кантону також може бути дозволена, якщо ви хочете працювати у віддаленому місці.

Зміна кантону – що важливо знати

Для того, щоб змінити кантон, ви повинні подати письмову заяву до SEM. Рішення буде прийнято після консультацій з двома зацікавленими кантонами. Якщо ви подасте заяву протягом 30 днів з дати прийняття рішення про ваш S-статус, заява буде розглянута відповідно до критеріїв розподілу по кантонах. Після цього заява про зміну кантону буде схвалена тільки в особливих випадках.

Адреса:

Staatssekretariat für Migration SEM/
Taskforce Kantonswechsel Ukraine
Quellenweg 6
3003 Bern-Wabern

Пошук

Як знайти відповідну квартиру?

Після того, як ви з'ясували, скільки грошей у вас є в наявності і де вам дозволено шукати квартиру, можна починати пошук.

Більшість квартир рекламуються через портали нерухомості та онлайн додатки. Провайдер Comparis, наприклад, також узагальнює пропозиції з інших порталів. У фільтрах ви можете ввести місце розташування, максимальну орендну плату та кількість кімнат.

Ви також можете знайти пропозиції квартир у соціальних мережах, наприклад, у Facebook. Уважно перевірте ці пропозиції, огляньте квартиру і переконайтеся, що ви підписали договір, перш ніж переказувати гроші.

Найважливіші портали
нерухомості у Швейцарії
comparis.ch

Увага!

Є шахраї, які обіцяють вам квартиру, якщо ви спочатку перерахуєте їм гроші. Вони часто кажуть, що перебувають за кордоном і тому не можуть показати вам квартиру. Ніколи не переказуйте гроші до того, як побачите квартиру і підпишете договір.

Де я можу отримати підтримку в пошуку житла?

Запитайте, чи можуть соціальні служби підтримати вас у пошуку житла. Якщо ви не отримаєте жодної підтримки, попросіть контакти організацій, які можуть допомогти вам знайти житло.

Я не можу знайти квартиру. Що мені робити?

Знайти житло складно. Залежно від місця розташування, може знадобитися дуже багато часу, щоб отримати лист про заселення.

Альтернативою власній квартирі є спільна квартира (WG). У Швейцарії, зокрема, молодь часто живе у спільних квартирах. Але люди старшого віку також все частіше обирають цей варіант. Кілька людей живуть разом у квартирі. Вони мають власну кімнату, але користуються спільною кухнею, туалетом і ванною.

Перегляд квартири і подача заяви

Якщо ви побачили квартиру, яка вам сподобалася і відповідає вашому бюджету, зв'яжіться з людиною, вказаною в оголошенні. Ви можете подивитися квартиру за попереднім записом і задати будь-які питання, що вас цікавлять.

Якщо вас зацікавила квартира, подайте заявку на неї. Зазвичай ви отримаєте бланк заявки під час перегляду. Якщо бланк відсутній, ви отримаєте його за запитом або на сайті оренди.

Для подачі заявки вам знадобляться наступні документи:

Заповнена аплікаційна форма

У формі ви вказуєте особисті дані всіх людей, які будуть проживати в квартирі. Іноді вас також запитують про ваш дохід. Якщо ви перебуваєте на соціальному забезпеченні, зверніть увагу, що оренда покривається соціальними службами.

Витяг з реєстру стягнення заборгованості / лист від соціальних служб

Як правило, для подачі потрібен витяг з реєстру стягнення заборгованості. Витяг показує, чи було відкрито проти особи провадження про примусове стягнення боргу за останні п'ять років. Оскільки ви є новим резидентом Швейцарії, витяг може не містити жодної інформації. У вашій ситуації важливо, що ви можете показати лист від соціальних служб.

Рекомендації та листи-підтвердження

Лист від соціальних служб важливий для того, щоб орендодавець міг переконатися в надійності намірів оренди житла. У листі соціальна служба підтверджує розмір можливої орендної плати. Якщо соціальні служби перераховують орендну плату безпосередньо вам, необхідно це також зазначити це в письмовій формі. Додаткові рекомендації від друзів і знайомих у Швейцарії допоможуть підтвердити вашу надійність і порекомендувати вас як орендаря.

Лист-заявка (необов'язково)

Ви можете збільшити свої шанси на оренду квартири, якщо ви напишете додатково мотиваційний лист.

Зазвичай на одну квартиру претендує кілька людей. Подавайте заявку якомога швидше, якщо вас зацікавила квартира.

Що важливо при огляді квартири?

Уважно огляньте квартиру (світло, зовнішній вигляд тощо). Задавайте питання, які допоможуть вам вирішити, чи підходить вам квартира. Наприклад: Чому нинішні орендарі з'їжджають? Чи дозволені домашні тварини або куріння? Які умови для прання? Вам також може бути цікаво дізнатися, скільки і які ще люди живуть у будинку.

Занотуйте запитання перед переглядом.

Якщо можливо, візьміть з собою когось, хто розмовляє місцевою мовою. Програми-перекладачі на вашому смартфоні також можуть допомогти у спілкуванні.

Витрати/Фінанси

Якщо ви орендуєте житло, ви несете різні витрати. Соціальне забезпечення частково або іноді повністю оплачує орендну плату. Залежно від кантону, витрати на оренду оплачуються напряму або ви отримуєте гроші за оренду на свій рахунок, щоб заплатити за неї самостійно.

Депозит

Орендодавці хочуть захистити себе фінансово на випадок несплати орендної плати або виявлення пошкоджень при виселенні. Тому перед тим, як заселитися, ви повинні внести заставу на окремий рахунок. Застава становить від одного до максимум трьох місяців орендної плати. Ви отримаєте цю суму назад в кінці оренди, якщо орендодавець не висуне претензій, коли ви виїжджатимете.

Важливо

Орендна плата вноситься тільки на спеціальний рахунок для орендної плати, а не на особистий рахунок або готівкою.

Я не можу заплатити заставу за квартиру. Що я можу зробити?

Якщо у вас немає грошей на депозит, існують страхові рішення. Ви сплачуєте страхові внески щороку. Цей вид застави в довгостроковій перспективі обходиться вам дорожче, оскільки ви не отримуєте страхові внески назад. Перевага полягає в тому, що ваші гроші не блокуються на рахунок.

Витрати на житло

Витрати на житло складаються з орендної плати та додаткових витрат. Обидві ці складові разом називаються « орендною платою бруто ». Якщо орендна плата вказана як « нетто », до неї додаються додаткові витрати. Плата за послуги варіюється від квартири до квартири і частково залежить від споживання орендаря. Вони складаються з витрат на опалення, загальну електроенергію тощо. Орендодавець повинен вказати приблизну суму додаткових витрат. Орендна плата зазвичай вноситься один раз на місяць наперед. Наприклад, якщо ви в'їжджаєте 1 вересня, то першу орендну плату ви повинні сплатити не пізніше 31 серпня.

Скільки може коштувати моя квартира на місяць?

Якщо ви залежите від соціальної допомоги, дізнайтеся про свої фінансові можливості. Верхня межа орендної плати варіюється від муніципалітету до муніципалітету.

Для фінансово незалежних людей оренда не повинна перевищувати 25-30% доходу. Якщо ви не впевнені, складіть бюджет. Іншими словами, запишіть всі інші витрати, щоб побачити, скільки грошей у вас залишається на оренду.

Я отримав нагадування від орендодавця про несплату. Однак, я ще не отримав жодних грошей від соціальної служби. Що мені робити?

Негайно зверніться до соціальних служб і вкажіть на терміновість оплати. Також зв'яжіться з вашим орендодавцем і повідомте йому, що ви працюєте над вирішенням проблеми заборгованості. Якщо ви, як орендар, повинні платити і отримуєте нагадування, ви несете відповідальність, і будь-яка процедура стягнення боргу буде проводитися на ваше ім'я.

Інші фіксовані витрати

Особисте споживання води та електроенергії виставляється постачальниками послуг окремо. Ви сплачуєте витрати за рахунком (за квартал, півріччя або рік) безпосередньо відповідному постачальнику. Те саме стосується обов'язкової плати за радіо та телебачення, яка становить 335,00 CHF на рік на приватне домогосподарство.

У мене немає радіо чи телевізора. Чи повинен я платити обов'язкові збори (Швейцарський центр збору плати за радіо і телебачення)?

Усі домогосподарства у Швейцарії зобов'язані сплачувати збір, якщо у них є засоби прийому. Комп'ютер, смартфон або планшет також вважається пристроєм з можливістю прийому.

Страхування

Страхування домашнього майна має сенс для орендованої квартири (в деяких випадках воно навіть є обов'язковим). Воно покриває збитки від пошкоджень водою, пожежі, вандалізму та крадіжки зі взломом.

Додаткові особисті витрати (за бажанням)

Інші витрати включають абонентську плату за Інтернет або телебачення. Ви можете самостійно вирішити, чи потрібна вам підписка і яка саме підходить для ваших потреб.

Гарантія оренди – SwissCaution
– №1 для гарантій оренди без
банківського депозиту

Корисно скласти бюджет.
Якщо вам важко розрахувати
бюджет, ви можете звернутися
за допомогою до
консультаційної служби:
budgetberatung.ch

Початок та проживання в орендованій квартирі

Ви знайшли відповідну квартиру. Від укладення договору оренди до заселення є кілька моментів, які слід врахувати і про які слід подбати. Закон про оренду житла регулює оренду квартир на законодавчому рівні. Однак існують й інші правила для спільного проживання в будинку.

У багатьох багатоквартирних будинках є правила внутрішнього розпорядку.

Договір оренди та в'їзд до квартири

Якщо компанія, що здає житло в оренду, вибере вас як майбутнього орендаря, з вами зв'яжуться по телефону. Договір оренди надсилається поштою. Уважно прочитайте договір оренди. Передайте його іншій особі або соціальним службам для перевірки. Перевірте договір оренди: чи всі деталі правильні (розмір орендної плати, термін дії договору, кількість кімнат, підвал тощо)? Чи існують правила внутрішнього розпорядку? Чи зрозумілі ці правила?

Після того, як ви підписали договір, він набуває юридичної сили. Перед тим, як повернути обидва примірники договору, сфотографуйте або скопіюйте його, щоб стороною-орендодавець також підписала його. Ви отримаєте назад один примірник з підписами всіх сторін.

Перед тим, як заселитися в квартиру, заставу необхідно внести на окремий рахунок. Застава може становити максимум тримісячну орендну плату. Якщо орендодавець не зробив пропозиції, ви можете вибрати банк самостійно. Не сплачуйте гроші готівкою або на особистий рахунок орендодавця.

Протокол передачі

Коли ви заселяєтесь у квартиру, орендодавець зазвичай складає з вами акт прийому-передачі. Ви уважно оглядаєте все, що є в квартирі, і фіксуєте всі пошкодження та дефекти. Обидві сторони підписують протокол. Протокол важливий для того, щоб ви не несли відповідальності за пошкодження, яких не спричинили, коли ви виїжджаєте з квартири.

Наприклад, перевірте, чи всі жалюзі справні і чи працюють усі пристрої. Зверніть увагу на будь-які пошкодження, наприклад, подряпини на плиті, плями на стінах тощо. Також слід зафіксувати наявні предмети, наприклад, кількість ключів.

У вас є десять днів після заселення, щоб повідомити про будь-які недоліки. Якщо у вас є якісь доповнення, надішліть виправлений список дефектів рекомендованим листом орендодавцю. Зберігайте копію та поштову квитанцію.

Чи мебльовані квартири в Швейцарії?

Як правило, в квартирах немає меблів, таких як столи, стільці чи ліжка. Орендарі приносять свої власні меблі. Однак у квартирі є кухня, як правило, з плитою, холодильником і духовкою. Сковорідки та інше кухонне приладдя не надаються.

Виняток становлять повністю мебльовані квартири або кімнати. Такі пропозиції часто обмежені в часі.

Ви можете знайти предмети для побуту, такі як меблі, тарілки в магазинах секонд-хенду або на онлайн-маркетах, таких як Tutti або Anibis.

Соціальна допомога покриває частину витрат на початкове облаштування квартири. Обов'язковою умовою є те, щоб меблі були простими, необхідними та доречними. Щоб отримати цю підтримку, необхідно подати заяву. Дізнайтеся про максимальні витрати, які покриває соціальна служба, і про те, як вони розраховуються. Зберігайте чеки всіх своїх покупок.

Скасування договору оренди

Якщо ви хочете знову виїхати з квартири, важливо дотримуватися терміну попередження про виселення. Термін попередження про виселення вказаний у договорі оренди. Зазвичай це три місяці. Для того, щоб ви встигли вчасно розірвати договір, ви маєте письмово повідомити про розірвання договору за три місяці до кінця місяця.

Існують обмеження: Скасування оренди 31 грудня часто не дозволяється. Крім того, застосовується мінімальний термін оренди в один рік. Ви можете знайти зразки листів для звичайного скасування оренди в Інтернеті.

Якщо ви хочете з'їхати раніше або поза межами узгодженого періоду, ви можете запропонувати агенту з оренди нових орендарів. Ці люди займуть вашу квартиру за домовленістю, тож ви зможете не платити орендну плату довше, ніж потрібно.

Ви також можете знайти шаблони для цього випадку в Інтернеті.

У цій брошурі Ви знайдете додаткову інформацію на тему «Життя у Швейцарії»:

Життя з невеликим бюджетом

Існують різні джерела постачання товарів повсякденного вжитку. З одного боку, це супермаркети, магазини зі знижками, ринки тощо. Але є також багато організацій та установ, які підтримують людей, надаючи їм товари повсякденного вжитку зі знижками або безкоштовно, такі як їжа, напої, дитяче харчування, запоби першої необхідності, підгузки.

Супермаркети

У Швейцарії є такі супермаркети, як Denner, Lidl і Aldi, де можна придбати товари повсякденного попиту за вигідними цінами. У супермаркетах часто можна придбати товари власних торгових марок, які коштують дешевше. Наприклад, « Migros Budget» в Migros або «Prix Garantie» в Coop.

Маркети Карітасу

На [маркеті Карітасу](#) ви знайдете доступні продукти та інші товари повсякденного вжитку. Для оформлення замовлення вам потрібен дійсний KulturLegi.

Маркети Карітасу існують у 23 містах. Список можна знайти тут: [Дешева та смачна їжа – Ринок Карітасу \(caritas-markt.ch\)](#)

Подати заявку на отримання картки можна на сайті [KulturLegi](#). Ви повинні заповнити форму та завантажити підтвердження вашого бюджету.

Ініціативи проти харчових відходів

- Too Good to Go - це додаток для смартфонів, який дозволяє купувати свіжі продукти за зниженими цінами. Дізнайтеся більше тут: [Приєднуйтесь та економте продукти! – Too Good To Go](#)
- Мадам Фріго має пропозиції в різних містах Швейцарії, де ви можете скористатися ними безкоштовно. Дізнайтеся більше тут: [Мадам Фріго та громадські пропозиції](#)
- Äss-bar – це об'єднання магазинів, які продають їжу, яку більше не продають інші магазини. Дізнайтеся більше тут: [Äss-Bar GmbH \(aess-bar.ch\)](#)

Пункти харчування

У деяких містах ви також знайдете продовольчі банки. Їх організовують неурядові організації, приватні особи або асоціації. Зверніться до благодійних організацій у вашому районі або до соціального працівника.

Одяг та інші речі

У більшості міст ви знайдете магазини секонд-хенду, де можна придбати вживаний одяг, меблі та предмети в хорошому стані за низькою ціною.

Такими магазинами часто керують соціальні організації, такі як Армія Спасіння, Червоний Хрест або Карітас. Дізнайтеся в соціальній службі у вашому регіоні, де можна знайти такі магазини.

Оголошення від приватних осіб

В інтернеті можна знайти оголошення від приватних осіб. Там пропонуються вживані речі за вигідною ціною.

- [Ricardo](#)
- [anibis.ch](#)
- [tutti.ch](#)
- [Facebook](#)
- [Frippie](#)

Увага!

Ці веб-сайти часто приваблюють шахраїв. Будьте обережні і ніколи не надсилайте свої банківські реквізити або гроші невідомій особі. Замість цього зустріньтеся з продавцем і заплатіть особисто.

Громадський транспорт

Громадський транспорт у Швейцарії дорогий. Проте є цікаві пропозиції, які дозволяють подорожувати дешевше:

- З **Halbtax** ви можете користуватися громадським транспортом приблизно на 50% дешевше. Проїзний коштує менше 200 CHF на рік. Для молоді віком до 25 років він ще дешевший. Якщо ви здійснюєте дві або три довші поїздки на рік, наприклад, з Женеви до головного вокзалу Цюриха, проїзний Halbtax окупиться за рахунок економії. Інформацію про проїзний Halbtax можна знайти на [сайті SBB](#).
- Проїзний **«GA Night»** ідеально підходить для мандрівників віком до 25 років, які часто подорожують у вечірній час. Він дає право на безкоштовний проїзд у 2-му класі поїздів SBB та багатьох інших залізниць, а також на численних видах громадського транспорту Швейцарії з 19:00 до 5:00 (у суботу, неділю та святкові дні - навіть до 7:00).
- **Квитки Суперзаощадження:** SBB пропонує дешевші квитки на певні дні та в певний час. Квитки можна придбати за 60 днів до запланованої подорожі і вони дійсні лише на обрану поїздку.
- Деякі муніципалітети пропонують недорогі **денні проїзні** на громадський транспорт. Дізнайтеся у своєму муніципалітеті, чи доступна така послуга. З цією картою ви можете подорожувати по всій Швейцарії протягом усього дня.
- www.sbb.ch

Schweizerisches Rotes Kreuz

Rainmattstrasse 10

CH-3001 Bern

Telefon +41 58 400 41 11

info@redcross.ch

www.redcross.ch ↗

**Croix-Rouge suisse
Schweizerisches Rotes Kreuz
Croce Rossa Svizzera**

